T015 BD VI 202-Q4-P22 Ưu Bà Di Ma Ha Tư Na-Kinh Hiền Ngu

Đại Tạng Kinh (Linh Sơn Pháp Bảo)

KINH HIEÀN NGU QUYEÅN 4

Phaåm 22: ÖU-BAØ-DI MA-HA TÖ-NA Toâi nghe nhö theá naøy. Moät thôøi Ñöùc Phaät truù taïi tinh xaù Kyø hoaøn, nöôùc Xaù-veä, cuøng vôùi chuùng ñaïi Tyø- kheo cung kính vaây quanh. Baáy giôø Ñöùc Phaät ca ngôïi moät haønh giaû coù trí tueä raèng: –Muoán thaønh Phaät ñaïo caàn phaûi vui thích dieãn thuyeát vaø ñoïc tuïng kinh phaùp, ngay caû giôùi baïch y thuyeát phaùp maø chö Thieân vaø Quyû thaàn cuõng ñeàu ñeán nghe nhaän, huoáng laø baäc xuaát gia keå caû luùc ñang ñi treân ñöôøng maø tuïng kinh, noùi keä, thöôøng coù chö Thieân theo ñeå nghe nhaän; vì vaäy caàn phaûi sieâng naêng tuïng kinh thuyeát phaùp. Vì sao caàn phaûi bieát? Ñöùc Phaät luùc môùi ñeán tinh xaù Kyø hoaøn, coâng ñöùc cuûa Ngaøi ñöôïc löu truyeàn roäng khaép khoâng ai maø khoâng nghe bieát. Baáy giôø coù moät ngöôøi toát nghe danh tieáng vaø ñöùc ñoä cuûa Phaät, hoan hyû voâ löôïng, taùn döông vaø ca ngôïi. Vì sao? Trong theá gian khi ngöôøi aùc maø nghe danh tieáng cuûa ngöôøi toát thì sinh loøng ñoá kî ganh gheùt, hoï vui thích ñieàu xaáu aùc. Baäc Hieàn thieän thì luoân luoân ngaên chaän ñieàu aùc, taùn döông ñieàu laønh, muoán ñieàu laønh quaûng baù roäng raõi, thaáy ngöôøi laøm aùc bieát ñoù laø troùi buoäc phieàn naõo ñaùng thöông xoùt, tha thöù. Cho neân ngöôøi laønh khi nghe Ñöùc Phaät ra ñôøi ca ngôïi vaø tuyeân döông cuøng khaép caùc nöôùc. Vaøo thôøi Ba-tö-naëc coù moät nöôùc nhoû laân caän goi laø Tyø-nöïu-caøn, trong ñoù coù moät ngoâi laøng nhieàu ngöôøi coù taø kieán, khoâng tin vaøo Phaät, Phaùp vaø Taêng. Trong ngoâi laøng ñoù coù moät ngöôøi nöõ teân laø Ma-ha Öu-ba-tö-na coù coâng vieäc ñi ñeán nöôùc Xaù-veä choã vua Ba- tö-naëc. Sau khi coâng vieäc xong cuøng thaùp tuøng theo caùc Öu-baø-taéc nghe veà coâng ñöùc cuûa Phaät, muoán ñöôïc gaëp Phaät neân naøng ñeán tinh xaù Kyø hoaøn, thaáy töôùng haûo cuûa Phaät röïc rôõ trang nghieâm, lieàn cuùi ñaàu maët ñaûnh leã ngang chaân Ñöùc Phaät. Khi aáy Ñöùc Theá Toân ñang thuyeát veà naêm giôùi cho ñaïi chuùng nghe: Khoâng saùt sinh thì ñöôïc thoï. Khoâng troäm caép thì ñöôïc giaøu coù. Khoâng taø daâm thì ñöôïc moïi ngöôøi aùi kính. Khoâng noùi doái thì lôøi noùi ñöôïc ngöôøi khaùc tin. Khoâng uoáng röôïu thì ñöôïc thoâng minh saùng suoát. Naøng nghe xong raát hoan hyû, baïch Phaät: –Cuùi mong Ñöùc Theá Toân trao cho con naêm giôùi ñeå con suoát ñôøi phuïng trì thanh tònh. Daãu cho thaân maïng naøy coù maát ñi troïn ñôøi khoâng huûy phaïm, gioáng nhö keû ñoùi coi troïng thöùc aên, ngöôøi khaùt yeâu quyù nöôùc uoáng, nhö ngöôøi beänh ñöôïc chaêm soùc, con nay hoä trì giôùi caám cuõng nhö vaäy. Ñöùc Phaät trao naêm giôùi cho Öu-ba-tö-na. Sau khi thoï giôùi xong, Öu-ba-tö-na baïch vôùi Ñöùc Theá Toân: –Choã ôû cuûa con raát xa treân ñöôøng trôû veà mong Ngaøi ban cho con moät vaät nhoû gì ñeå con thoï trì. Ñöùc Phaät daïy: –Quaù khöù chö Phaät nhieàu nhö soá caùt soâng Haèng ñeàu noùi kinh Phaùp Cuù, chö Phaät vò lai soá löôïng nhö caùt soâng Haèng cuõng noùi kinh ñoù. Khi aáy Ñöùc Theá Toân daïy kinh Phaùp

Cuù cho Öu-ba-tö-na phuïng haønh. Nghe xong naøng laøm leã nhieãu quanh ba voøng roài ra ñi. Trôû veà laøng cuûa mình, Öu-ba-tö-na suy nghó vaø töôûng nhôù veà tinh xaù cuûa Phaät vaø lôøi Kinh Phaät daïy, vaøo nöûa ñeâm ôû treân laàu cao nghó veà coâng ñöùc cuûa Phaät vaø ñoïc tuïng kinh Phaùp Cuù. Khi aáy Tyø-sa-moân Thieân vöông muoán ñeán choã cuûa Tyø-laâu-laëc-xoa ôû phöông Nam, ñem theo moät ngaøn Daï-xoa ngang qua treân laàu cuûa Öu-ba-tö-na nghe tieáng tuïng kinh taát caû ñeàu ôû treân khoâng trung ñeå laéng nghe, taùn thaùn: –Laønh thay, laønh thay! Chò em naøo ñang kheùo noùi veà phaùp yeáu. Nay ta ñeå laïi Thieân baûo thì khoâng thích hôïp maø neân coù nhöõng lôøi toát laønh. Tyø-sa-moân noùi: –Toân giaû Xaù-lôïi-phaát vaø Muïc-kieàn-lieân töø Xaù-veä ñeán ñang ôû laïi trong röøng naøy, saùng ngaøy mai ngöôi ñeán ñoù thænh veà nhaø ñeå cuùng döôøng khi chuù nguyeän nhôù xöng danh taùnh cuûa ta. Öu-ba-tö-na nghe nhöõng lôøi naøy ra nhìn leân khoâng trung khoâng thaáy hình boùng gioáng nhö ngöôøi muø trong ñeâm toái, khoâng thaáy ai lieàn hoûi: –Caùc ngöôøi laø ai maø khoâng nhìn thaáy hình boùng, chæ nghe ñöôïc tieáng. ÔÛ treân khoâng ñaùp xuoáng: –Ta laø quyû vöông Tyø-sa-moân thieân ñi qua ñaây nghe ñöôïc tieáng Kinh phaùp lieàn ôû laïi ñaây. Öu-baø-di lieàn noùi: –Ngaøi thuoäc trôøi, toâi thuoäc veà ngöôøi khoâng lieân quan gì sao goïi toâi laø chò em. Thieân vöông ñaùp: –Ñöùc Phaät laø Phaùp Vöông cuõng laø Töø Phuï cuûa trôøi ngöôøi, toâi laø Öu-baø-taéc, ngöôøi laø Öu-baø-di ñeàu laø phaùp höõu, neân toâi goïi laø chò em. Khi aáy Öu-baø-di loøng raát hoan hyû hoûi: –Naøy Thieân vöông khi toâi cuùng döôøng maø xöng danh taùnh cuûa Thieân vöông coù lôïi ích gì? Thieân vöông ñaùp: –Ta laø Thieân vöông coù Thieân nhó nghe ñöôïc xa, xöng danh taùnh ta thì taêng theâm theá löïc cuûa ta vaø oai ñöùc cuûa quyeán thuoäc, ta seõ duøng thaàn löïc naøy maø baûo caùc quyû thaàn hoä nieäm cho ngöôøi naøy ñeå taêng phöôùc loäc cho hoï vaø trôï giuùp cho hoï khoûi bò nhöõng tai öông hoaïn naïn. Noùi vaäy roài Thieân vöông lieàn ra ñi. Baáy giôø Öu-baø-di haân hoan vui möøng, thaàm nhuû: “Ñöùc Phaät traûi qua haøng traêm kieáp tinh taán tu haønh khoå haïnh chæ vì chuùng ta, nhôø aân ñöùc cuûa Phaät khieán cho quyû vöông trôû thaønh chò em vôùi ta.” Trong ñeâm ñoù naøng khoâng heà nguû say, trôøi vöøa tôø môø saùng môùi nguû ñöôïc chuùt ít. Moãi saùng trong nhaø thöôøng sai ngöôøi vaøo röøng laáy cuûi, saùng hoâm ñoù vöøa sai ngöôøi vaøo röøng leo leân caây ñeå laáy cuûi, troâng töø xa thaáy Toân giaû Xaù-lôïi- phaát, Muïc-kieàn-lieân vaø naêm traêm vò Tyø-kheo ñang truù taïi ngoâi röøng naøy tinh taán toïa thieàn tuïng kinh. Trong khi ñoù ngöôøi ñi haùi cuûi löôøi bieáng leo leân caây sa thaûo naèm, thaàm nghó: “Luùc tröôùc ta cuøng ñaïi gia ñi ñeán nöôùc Xaù-veä cho neân töø xa thaáy hai vò Toân giaû ñoù, ñaõ bieát laø hai vò Toân giaû ñoù ñaïi gia raát cung kính, nay ôû trong ngoâi röøng naøy ñaïi gia ta khoâng bieát, neáu nhö ta töø töø haùi cuûi cho xong roài veà thöa laïi vôùi ñaïi gia e raèng seõ coù ngöôøi khaùc ñeán thænh tröôùc ñi aét ta coù loãi. Ñoái vôùi vieäc naøy chöa caàn thieát, tröôùc heát phaûi lo xong vieäc quan troïng naøy ñaõ sau ñoù môùi haùi cuûi. Vieäc naøy cuõng chaúng meät nhoïc gì!” Vò aáy lieàn leo xuoáng ñeán choã caùc Toân giaû ñaàu maët laïy ngang chaân roài thöa vôùi Toân giaû:

–Thöa chö Toân giaû, ñaïi gia cuûa con teân laø Öu-ba-tö-na xin ñaûnh leã vaø thaêm hoûi chö Toân giaû. Caùc Toân giaû ñaùp: –Chuùc phuùc cho Öu-ba-tö-na ñöôïc yeân oån, an laïc vaø giaûi thoaùt sinh töû. Vò aáy thöa: –Thöa chö Toân giaû, ñaïi gia cuûa con cung thænh chö Toân giaû hoâm nay ñeán nhaø ñeå thoï trai. Cuùi mong chö Toân giaû quang laâm. Caùc Toân giaû ñaùp: –Ngöôøi trôû veà nhaø, noùi vôùi Öu-baø-di Öu-ba-tö-na caàn phaûi bieát luùc naøo laø hôïp thôøi. Ñöùc Phaät taùn thaùn naêm tröôøng hôïp boá thí seõ ñem laïi phöôùc ñöùc voâ löôïng: Boá thí cho ngöôøi töø xa ñeán, boá thí cho ngöôøi ñi xa; boá thí cho ngöôøi beänh hoaïn; boá thí thöùc aên uoáng cho ngöôøi ñoùi khaùt vaø boá thí cho ngöôøi hieåu bieát chaùnh phaùp. Naêm tröôøng hôïp boá thí nhö vaäy trong hieän taïi ñaït ñöôïc phöôùc ñöùc lôùn. Vò aáy nhaän lôøi chæ giaùo roài töø bieät ra khoûi röøng caáp toác veà nhaø. Veà ñeán nhaø vò aáy hoûi ngöôøi haàu: –Ñaïi gia hieän ñang ôû ñaâu? Ñaùp: –Ñang ôû treân laàu cao kia, ñaàu ñeâm cuoái ñeâm khoâng nguû nay vöøa môùi chôïp maét. Vò aáy baûo ngöôøi haàu haõy leân ñaùnh thöùc daäy. Thò tyø noùi khoâng daùm. Vò aáy lieàn noùi: –Neáu baïn khoâng daùm ñeå toâi leân ñaùnh thöùc. Thò tyø noùi tuøy yù baïn. Vò aáy lieàn leân laàu treân ñaùnh thöùc ñaïi gia daäy. Öu-ba-tö-na hoûi: –Ngöôi coù chuyeän gì? Vò aáy noùi: –Thöa ñaïi gia, Toân giaû Xaù-lôïi-phaát vaø Muïc-kieàn-lieân ñang truù trong khu röøng kia. Öu-ba-tö-na raát hoan hyû lieàn laáy hai chieác boâng tai baèng kim hoaøn thöôûng cho vò aáy. Vò aáy noùi tieáp: –Toân giaû coù nhöõng lôøi giaùo huaán toát ñeïp cho ñaïi gia. –Giaùo huaán ñieàu gì ngöôi noùi ra ñi. Vò aáy noùi caën keõ naêm tröôøng hôïp boá thí cho naøng nghe. Nghe xong, Öu-baø-di caøng theâm hoan hyû gioáng nhö hoa sen thaáy ñöôïc aùnh saùng maët trôøi lieàn nôû bung ra, söï khai nôû cuûa Öu-baø-di cuõng nhö theá. Naøng lieàn laáy chuoãi anh laïc, chaâu baùu taëng theâm cho ngöôøi aáy. Vò aáy thöa tieáp: –Ñaïi gia daäy röûa tay roài lo saém söûa ñaày ñuû vaät thöïc ñeå cuùng döôøng. Con ñaõ nhaän lôøi chæ baûo cuûa ñaïi gia vaøo cung thænh hai Toân giaû vaø naêm traêm vò ñeä töû trong ngaøy hoâm nay ñeán thoï thöïc, mong cho thôøi cuùng döôøng ñöôïc toát ñeïp. Sau khi nghe vaäy söï haân hoan cuûa naøng caøng taêng theâm vaø noùi: –Ta muoán thöïc hieän vieäc ñoù. Vì ngöôi ñaõ khieán ta vui möøng khoâng noùi neân lôøi, nay ta phoùng thích ngöôi, ngöôi khoâng thuoäc veà ta nöõa. Nhö nhöõng lôøi toát ñeïp cuûa ngöôøi, taïi gia hay xuaát gia, thaønh aáp laøng xoùm tuøy theo chæ maø gaëp ñöôïc aùnh saùng toát ñeïp ñoù. Baáy giôø Öu-ba-tö-na daäy röûa tay vaø baûo gia nhaân vaø nhöõng ngöôøi chung quanh, ngöôøi laøm thöùc aên, ngöôøi lo ñoát loø, ngöôøi lo nöôùc non, ngöôøi traûi chieáu, ngöôøi lo caém hoa, phaân boá caùc coâng vieäc xong, töï tay mình laáy thuoác giaõ hoøa vaøo nhau. Moïi vaät thöïc ñaõ baøy bieän xong, naøng cho söù giaû ñoù ñeán choã caùc Toân giaû kòp thôøi thöa: –Thöùc aên ñaõ baøy bieän xong xin thænh chö Taêng.

Hai Toân giaû vaø caùc vò Tyø-kheo vaän y caàm baùt, ñeán nhaø Öu-baø-di theo thöù töï maø ngoài. Khi aáy Öu-ba-tö-na töï tay laáy nöôùc röôùi xuoáng caùc loaïi thöùc aên. Saéc, höông vaø muøi vò ñaày ñuû. Taát caû caùc haønh tuøy theo nghieäp maø thoï nhaän quaû baùo. Boá thí thöùc aên coù maøu saéc ñeïp thì keát quaû coù nhan saéc toát ñeïp. Thöùc aên coù höông thôm thì keát quaû ñöôïc danh tieáng thôm xa,

ñaày ñuû caùc muøi vò thì keát quaû ñöôïc aên uoáng tuøy thích, söùc löïc khoûe maïnh. Sau khi thoï thöïc xong Toân giaû Xaù-lôïi-phaát noùi lôøi chuù nguyeän. Khi ñang chuù nguyeän Öu-ba-tö-na baïch: –Thöa Toân giaû, xin Toân giaû xöng teân Tyø-sa-moân Thieân vöông. Toân giaû Xaù-lôïi-phaát chuù nguyeän xong roài quay laïi hoûi: Coâ vaø Tyø-sa-moân Thieân vöông coù nhaân duyeân gì maø xöng danh taùnh ra. Öu-ba-tö-na thöa: –Thöa Toân giaû, söï vieäc thaät laø hy höõu! Ñeâm hoâm tröôùc khi con ñang tuïng kinh Phaùp Cuù, vò Thieân vöông kia ñang truù treân khoâng trung nghe con tuïng kinh taùn thaùn raèng: “Laønh thay, laønh thay! Chò em kheùo noùi dieäu phaùp.” Con ra nhìn leân khoâng trung hoûi: “OÂng laø ai maø khoâng thaáy hình maø chæ nghe tieáng.” Coù tieáng ñaùp raèng: “Ta laø quyû vöông Tyø-sa-moân nghe ngöôi tuïng kinh cho neân döøng laïi ñaây ñeå nghe, ñònh ñeå laïi Thieân baûo cho ngöôøi nhöng khoâng thích hôïp. Nay noùi nhöõng lôøi toát ñeïp cho ngöôi.” Con lieàn hoûi: “Nhöõng lôøi toát ñeïp ñoù laø gì?” Thieân vöông noùi: “Toân giaû Xaù-lôïi-phaát vaø Muïc-kieàn- lieân ngaøy mai ñeán nôi ngoâi röøng kia, ngöôi nhôù ñeán cung thænh veà nhaø cuùng döôøng thoï thöïc, khi noùi lôøi chuù nguyeän nhôù xöng danh taùnh cuûa ta.” Con lieàn hoûi: “Xöng danh taùnh cuûa ngaøi coù lôïi ích gì?” Thieân vöông ñaùp: “Nhö söï vieäc ñaõ noùi ôû treân...” Vì söï vieäc ñoù neân con xöng danh taùnh kia. Toân giaû Xaù-lôïi-phaát noùi: –Thaät laø kyø dieäu! Coâ laø ngöôøi, vò aáy laø trôøi maø coù theå hieåu yù nhau vaø cuøng ngöôøi trao ñoåi, sao laïi goïi laø chò em? Öu-baø-di ñaùp: –Con laïi coù moät söï vieäc raát laø thaân thieän vôùi con nhö chò em gaùi cuøng qua laïi vôùi nhau. Khi con boá thí vò thaàn naøy noùi vôùi con: “Ñaây laø A-la-haùn, ñaây laø A-na-haøm, ñaây laø Tö-ñaø-haøm, ñaây laø Tu-ñaø-hoaøn, ñaây laø phaøm phu, ñaây laø trì giôùi, ñaây laø trí tueä, ñaây laø ngu si.” Con tuy nghe noùi veà söï phaân bieät naøy nhöng taâm yù cuûa con khoâng phaân bieät. Ñoái vôùi phaøm phu, phaïm giôùi... con cuõng cuùng döôøng nhö A-la-haùn. Ngaøi Xaù-lôïi-phaát noùi: –Coâ thaät laø kyø dieäu! Trong vieäc laøm naøy maø sinh ñöôïc taâm bình ñaúng. Ma-ha Tö-na noùi: –Laïi nöõa, con coøn coù moät söï vieäc raát kyø dieäu, thaân con laø nöõ laïi ôû taïi gia, maø tröø ñöôïc hai möôi thaân kieán ñaéc quaû Tu-ñaø-hoaøn. Ngaøi Xaù-lôïi-phaát taùn thaùn: –Coâ thaät laø kyø dieäu! Laøm thaân nöõ maø chöùng ñaéc ñöôïc quaû vò Tu-ñaø-hoaøn. Öu-baø-di thöa: –Con coøn coù moät söï vieäc raát laø kyø dieäu nöõa, con coù boán ngöôøi con ñeàu coù aùc taø kieán, choàng con cuõng laø taø kieán raát saâu naëng. Ñoái vôùi Tam baûo Phaät, Phaùp, Taêng khoâng hieåu khoâng kính. Neáu con coù cuùng döôøng Tam baûo vaø boá thí cho ngöôøi baàn cuøng, lieàn sinh taâm ñoá kî ganh gheùt. Coøn noùi raèng gia nghieäp naøy do chuùng toâi sieâng naêng lao ñoäng cöïc nhoïc môùi coù ñöôïc maø ñem laøm nhöõng chuyeän khoâng ñaâu. Tuy nghe noùi nhöõng lôøi nhö vaäy maø ñaïo taâm cuûa con vaø nhöõng vieäc tu taäp haønh thieän khoâng bao giôø thoaùi

thaát vaø hôøn giaän. Toân giaû Xaù-lôïi-phaát daïy: –Theo quy öôùc bình thöôøng cuûa ngöôøi phuï nöõ, trong taát caû moïi luùc thöôøng khoâng ñöôïc thoaûi maùi. Thuôû nhoû thì ñöôïc cha meï chaêm soùc; vaøo tuoåi traùng nieân laäp gia ñình thì ñöôïc choàng baûo hoä; veà giaø thì ñöôïc con caùi nuoâi döôõng. Vaäy maø coâ vöôït

ra ngoaøi voøng cöông toûa cuûa choàng con ñeå ñöôïc töï do tu taäp vaø haønh thieän. Naøy Öu-baø-di, nay toâi coù vaøi lôøi nhö sau, haõy coá gaéng ghi nhôù. Ñaây laø moät vieäc raát quan troïng, ñoù laø Ñöùc Phaät, Theá Toân chieàu nay seõ ñeán ngoâi röøng Tyø-nöïu-caøn-ñaëc naøy, toâi baùo cho thí chuû bieát nhö vaäy roài toâi seõ trôû veà truù xöù. Vò Öu-baø-di thöa: –Ñieàu maø Toân giaû cho bieát thaät laø toát ñeïp khoâng gì hôn. Sau khi Toân giaû ra ñi, thí chuû Öu-ba-tö-na lo söûa soaïn vaät thöïc ñeå cuùng döôøng Theá Toân. Khi Ñöùc Theá Toân ñeán ngoâi röøng kia, Ma-ha Tö-na raát hoan hyû goïi taát caû nhöõng Öu- baø-di ñeán chieàu cuøng ñi ñeán choã Phaät. Töø xa hoï ñaõ thaáy haøo quang cuûa Ñöùc Theá Toân raát laø thuø dieäu, naêm caên hoan hyû. Taát caû ñeàu vui möøng phaán khôûi ñeán gaàn laøm leã daâng leân cuùng döôøng Phaät caùc loaïi hoa höông, roài ngoài qua moät beân nghe Phaät thuyeát phaùp: Luaän veà boá thí vaø giôùi phaùp, veà ñoaïn duïc vaø sinh Thieân; luaän veà Nieát-baøn. Sau khi nghe phaùp xong, caùc Öu-baø-di muoán trôû veà nhaø, chaép tay baïch Phaät: –Nhöõng ngöôøi trong thoân cuûa con ñeàu theo taø kieán, khoâng hieåu Phaät phaùp, chaúng bieát aân ñöùc cuûa Phaät, khoâng thích boá thí. Caùc Sa-moân, Baø-la-moân khi vaøo thoân naøy khaát thöïc thöôøng ñeán nhaø con. Cuùi mong Ñöùc Theá Toân luùc naøo ñoù ñeán truù taïi thoân cuûa chuùng con ñeå chuùng con cuùng döôøng boán loaïi vaät duïng cho Ñöùc Phaät vaø caùc ñeä töû cuûa Ngaøi. Baïch xong, hoï ñaûnh leã lui ra vaø laàn löôït xem qua caùc choã nghæ ngôi cuûa caùc vò Tyø- kheo. Cuoái cuøng thaáy moät vò Tyø-kheo ñang bò beänh naèm trong leàu coû, naøng lieàn hoûi Ñaïi ñöùc: –Thöa Ñaïi ñöùc, Ñaïi ñöùc bò beänh gì? Vò Tyø-kheo ñaùp: –Treân ñöôøng ñeán ñaây, boán ñaïi khoâng ñieàu hoøa, khoán khoå bò beänh. Öu-baø-di thöa: –Ñaïi ñöùc bò beänh neân aên thöùc aên gì? Ñaùp: –Theo thaày thuoác noùi neân aên loaïi nöôùc thòt môùi haàm. Öu-baø-di noùi: –Xin ngaøi yeân taâm ngaøy mai con seõ daâng cuùng. Ñaïi ñöùc ñaùp: –Vaâng. Öu-baø-di ñaûnh leã roài trôû veà nhaø, töï suy nghó vaø noùi thaàm: “Ta coù ñöôïc moät lôïi ích lôùn laø dieän kieán ñöôïc Ñöùc Phaät Theá Toân, Xaù-lôïi-phaát vaø caùc ñaïi Toân giaû khaùc.” Nieàm vui caøng taêng theâm, ñeán noãi naøng khoâng nhôù ra ngaøy mai laø vaøo ngaøy möôøi laêm, vaøo ngaøy naøy theo quoác phaùp laø khoâng ñöôïc gieát haïi, neáu gieát haïi laø traùi vôùi leänh nöôùc. Saùng ngaøy mai, naøng lieàn sai ngöôøi caàm tieàn tìm mua loaïi thòt môùi coøn noùng, ngöôøi giuùp vieäc vaâng lôøi ñi khaép caùc chôï tìm mua nhöng khoâng coù ñaønh trôû veà khoâng, thöa vôùi ñaïi gia: –Hoâm nay laø ngaøy möôøi laêm chôï khoâng gieát thòt. Öu-baø-di noùi vôùi ngöôøi giuùp vieäc:

–Ngöôi haõy caàm moät ngaøn ñoàng tieàn chæ mua moät traêm tieàn thòt soá coøn laïi cho ngöôi. Ngöôøi haàu caàm tieàn ra ñi coá tìm cho ra nhöng vì hình phaït cuûa vua quaù naëng khoâng coù ai daùm. Vò aáy trôû veà trình baøy söï vieäc nhö vaäy, Öu-baø-di lo laéng buoàn raàu noùi: –Ngöôi haõy ñem heát soá tieàn naøy ra mua cho ñöôïc. Ngöôøi giuùp vieäc caàm tieàn ñeán caùc haøng thòt coá mua cho ñöôïc, maëc daàu caùc ngöôøi haøng thòt raát ham lôïi, nhöng pheùp vua quaù nghieâm, quaù naëng, sôï maát maïng neân khoâng ai daùm. Ngöôøi giuùp vieäc trôû veà chaúng ñöôïc vieäc gì. Khi aáy Öu-baø-di caøng theâm öu naõo, nghó veà beänh tình cuûa vò

Tyø-kheo ñaõ nhaän lôøi caàu thænh cuûa ta, maø ta ñaõ tìm heát caùch khoâng theå cuùng döôøng cho Ñaïi ñöùc ñöôïc. Sôï raèng Ñaïi ñöùc seõ maát maïng, ta seõ mang toäi. Ñang suy nghó tìm caùch gì, Öu-ba-tö-na töï nhieân nhôù ñeán tích xöa Boà-taùt vì con chim boà caâu töï caét thòt nôi thaân mình ñeå cöùu soáng, huoáng nay so vôùi moät vò Tyø-kheo thì hôn nhieàu, ta naøo coù tieác chi thaân maïng cuûa mình maø khoâng cöùu giuùp. Suy nghó xong, naøng löïa moät ngöôøi ñaùng tin caäy nhaát daãn baø ta vaøo moät tònh thaát, taém söûa saïch seõ ngoài treân chieác giöôøng, roài sai ngöôøi haàu caét laáy thòt trong thaân mình. Ngöôøi haàu vaâng theo leänh laáy caây dao thaät saéc caét ñi moät thôù thòt. Khi laùt dao vöøa xuyeân qua thòt, naøng ñau ñôùn voâ cuøng cheát ngaát naèm baát tænh. Ngöôøi haàu duøng loaïi vaûi traéng goùi vaøo trong troän vôùi caùc thöù thaûo döôïc khaùc naáu thaønh moät loaïi thuoác "thaàn döôïc" ñem ñeán cho thaày Tyø-kheo chöõa beänh. Vò Tyø-kheo nhaän laáy phöông thuoác cuûa moät ñaøn-vieät ñaày nieàm tin daâng cho, uoáng vaøo lieàn khoûi beänh. Ngöôøi choàng cuûa baø, thuoäc doøng Baø-la-moân khoâng coù maët taïi ñoù, töø xa veà hoûi: –Ma-ha Tö-na ñang ôû ñaâu? Ñaùp: –ÔÛ phoøng trong. Ngöôøi choàng vaøo trong thaáy nhan saéc khaùc thöôøng lieàn hoûi vì lyù do gì maø nhan saéc tieàu tuïy nhö vaäy? Ñaùp: –Thieáp nay vì beänh xaâm nhaäp. Ngöôøi choàng öu saàu cho tìm caùc vò löông y ñeán ñeå chaån beänh. Löông y hoûi: –Baø ñau theá naøo? Phaùt beänh ra sao? Töø luùc bò beänh ñeán giôø coù luùc naøo khoâng ñau nhöùc khoâng? Naøng Öu-ba-tö-na ñaùp: –Beänh cuûa toâi luùc naøo cuõng ñau, nhö hieän giôø ñau nhöùc gheâ gôùm, khoâng heát côn ñau! Vò löông y xem maïch khoâng bieát ñöôïc nguyeân nhaân cuûa beänh neân im laëng ra veà. Ngöôøi choàng khoùc loùc, hoûi naøng bò beänh gì? Vì tình nghóa giöõa chuùng ta neân noùi ra ñi. Ngöôøi vôï ñaùp: –Caùc vò löông y saùng suoát voâ cuøng maø coøn khoâng bieát, huoáng gì thieáp laøm sao bieát ñöôïc! Vò Baø-la-moân hoûi nhöõng ngöôøi trong nhaø: –Moïi ngöôøi coù bieát beänh tình cuûa Ma-ha Tö-na khoâng? Moïi ngöôøi ñeàu traû lôøi: –Thöa ñaïi gia, chuùng toâi khoâng bieát. Ñaïi gia coù theå hoûi ngöôøi haàu thaân caän baø chuû seõ roõ.

Khi ñoù vò Baø-la-moân goïi ngöôøi haàu caän ñang ôû trong choã vaéng veû laïi hoûi: –Taïi sao baø chuû bò beänh? Ngöôøi thò tyø ñaùp: –Do coù moät Tyø-kheo bò beänh, baø chuû phaûi caét thòt laøm thuoác daâng cho thaày ñoù. Ngöôøi choàng nghe vaäy töùc giaän ñem loøng laøm haïi Phaät, Phaùp, Taêng, vöøa ñi vöøa lôùn tieáng noùi raèng: –Sa-moân Thích töû aên thòt ngöôøi, gioáng nhö boïn Ban tuùc vöông. Baáy giôø coù moät Öu-baø-taéc tín taâm nghe Baø-la-moân huûy baùng Phaät Phaùp, Taêng, buoàn raàu khoâng vui, ñeán choã Ñöùc Phaät ñaûnh leã. Ñöùc Theá Toân hoûi: –Caùc ngöôi coù vieäc gì maø buoàn raàu khoâng vui nhö vaäy? –Baïch Ñöùc Theá Toân coù moät Baø-la-moân ñi khaép nôi lôùn tieáng huûy baùng Phaät, Phaùp, Taêng gioáng nhö boïn Ban tuùc vöông tröôùc ñaây aên thòt ngöôøi. Nay Sa-moân Thích töû, aên thòt ngöôøi cuõng nhö vaäy khoâng khaùc. Cuùi mong Ñöùc Theá Toân daïy cho caùc Tyø-kheo chôù aên thòt ngöôøi. Baáy giôø Ñöùc Theá Toân, nhaân söï vieäc naøy truyeàn nhoùm hoïp caùc Tyø-kheo Taêng, goïi caùc Tyø-kheo bò beänh. Khi ñoù caùc Tyø-kheo bò beänh nghe Ñöùc Theá Toân daïy trong loøng hoan hyû suy nghó: "Theá

Toân laø Baäc Ñaïi Töø quan taâm ñeán chuùng ta.” Thaân tuy oám yeáu nhöng hoï coá gaéng ñeán nôi Theá Toân ñaûnh leã roài ngoài sang moät beân. Ñöùc Phaät daïy: –Naøy caùc quyù töû, caùc vò bò beänh gì? Vò Tyø-kheo baïch Phaät, con bò beänh laøm sinh saàu naõo, nay gaëp ñöôïc Ñöùc Theá Toân beänh ñöôïc thuyeân giaûm phaàn naøo. Ñöùc Theá Toân hoûi tieáp: –Hoâm nay oâng aên uoáng gì? Vò Tyø-kheo thöa: –Hoâm nay con ñaõ aên nöôùc haàm thòt. Ñöùc Phaät hoûi: –Thòt oâng ñaõ aên laø thòt töôi hay thòt khoâ? Ñaùp: –Laø thòt töôi (nöôùc Thieân truùc thòt naáu khoâng ñeå qua ñeâm. Thòt aên hoaëc töôi hoaëc khoâ). Ñöùc Phaät noùi: –Naøy thieän nam töû, khi con aên thòt coù hoûi, thòt naøy laø tònh hay baát tònh? Ñaùp: –Baïch Theá Toân, beänh con ñaõ laâu ngaøy gaëp ñöôïc lieàn aên thaät söï chöa hoûi. Ñöùc Phaät daïy: –Naøy Tyø-kheo, taïi sao oâng aên thòt baát tònh, phaùp cuûa Tyø-kheo laø khi ñaøn-vieät cuùng döôøng thöùc aên tröôùc heát phaûi hoûi ñaây laø thòt gì? Neáu ñaøn-vieät noùi, ñaây laø tònh nhuïc, phaûi quan saùt nhieàu laàn tin xong môùi aên, neáu khoâng tin thì khoâng aên. Baáy giôø Ñöùc Theá Toân ngaên caám caùc Tyø-kheo neáu caùc baát tònh nhuïc ñeàu khoâng ñöôïc aên; neáu thaáy, nghe laø thòt baát tònh cuõng khoâng ñöôïc aên. Nhö theá caàn phaûi phaân bieät, neân hay khoâng neân aên. Baáy giôø Öu-baø-di nghe Ñöùc Phaät, Theá Toân chính do mình maø caám caùc Tyø-kheo aên thòt raát laø ñau khoå, vì mình maø caùc Tyø-kheo khoâng ñöôïc aên thòt lieàn noùi vôùi choàng: –Neáu chaøng quan taâm ñeán toâi thì ngaøy mai thænh Ñöùc Phaät vaø chuùng Taêng veà ñaây thieát leã cuùng döôøng thaät chu ñaùo. Neáu khoâng laøm vaäy, thaø toâi boû maïng, toâi seõ laáy thòt töø

thaân toâi ñem boá thí cho moïi ngöôøi. OÂng ñöøng coù hoái tieác. Vì thöông vôï neân vò Baø-la-moân môùi thöïc hieän, nhöng Baø-la-moân naøy voán khoâng coù loøng tin vaø toân kính Tam baûo, chieàu theo yù vôï vaøo trong röøng ñeán nôi Ñöùc Phaät truù noùi raèng: –Thöa Sa-moân Cuø-ñaøm vaø chuùng ñeä töû, ngaøy mai toâi môøi ñeán nhaø thoï thöïc. Ñöùc Phaät im laëng nhaän lôøi vò Baø-la-moân bieát Ñöùc Phaät nhaän lôøi môøi lieàn trôû veà nhaø noùi vôùi vôï laø Sa-moân Cuø-ñaøm ñaõ nhaän lôøi môøi. Vò Öu-baø-di sai caùc ngöôøi giuùp vieäc trong nhaø lo baøy bieän caùc loaïi thöùc aên, höông hoa, choã ngoài ñaày ñuû, saùng ngaøy mai khi ñeán giôø sai ngöôøi vaøo trong röøng baïch vôùi Ñöùc Phaät: –Thöùc aên ñaõ söûa soaïn xong, cuùi mong Baäc Saùng Suoát bieát thôøi gian thích hôïp. Ñöùc Phaät vaø caùc Tyø-kheo vaän y caàm baùt ñeán nhaø Baø-la-moân kia, theo thöù töï maø ngoài. Sau khi an toïa xong, Ñöùc Phaät hoûi: –Ma-ha Tö-na hieän nay ôû ñaâu? Ngöôøi choàng ñaùp: –ÔÛ taïi trong phoøng. Ñöùc Phaät daïy: –Haõy goïi laïi ñaây! Vò Baø-la-moân lieàn ñeán noùi: –Thaày cuûa em goïi em ñeán. Vò Öu-baø-di baûo choàng: –Nhôø chaøng noùi laø Ma-ha Tö-na cuùi ñaàu ñaûnh leã Phaät, Phaùp, Taêng vì beänh khoâng ngoài daäy ñöôïc. Ñöùc Phaät daïy Toân giaû A-nan: –OÂng qua goïi Öu-ba-tö-na ngoài daäy gaëp Phaät. Ngaøi A-nan lieàn qua noùi vôùi Öu-ba-tö-na: –Theá Toân goïi coâ ñeán gaëp Ngaøi. Khi aáy Öu-ba-tö-na naèm ôû treân giöôøng chaép tay baïch: –Con xin ñaûnh leã Phaät, Phaùp, Taêng, trong tö töôûng muoán gaëp Phaät nhö ñoùi caàn aên, khaùt caàn uoáng, laïnh caàn aám, noùng caàn maùt, nhö maát ñaïo caàn ñöôïc ñaïo. Con nay trong tö töôûng muoán gaëp Phaät cuõng nhö theá, taâm tuy muoán qua nhöng

thaân khoâng chìu theo. Ngaøi A-nan baïch Phaät nhö Öu-ba-tö-na ñaõ noùi. Ñöùc Phaät daïy: –Naøy A-nan, oâng haõy cho ngöôøi khieâng caùi giöôøng ñeán ñaây. Ngaøi A-nan vaâng lôøi cho ngöôøi khieâng giöôøng ñeán ñaët tröôùc Ñöùc Phaät. Baáy giôø Ñöùc Nhö Lai phoùng ñaïi quang minh, baát cöù ai tieáp xuùc ñöôïc aùnh saùng cuûa chö Phaät thì ngöôøi cuoàng hoùa ra chaùnh, ngöôøi loaïn hoùa ra ñònh, ngöôøi beänh hoùa ra laønh. Sau khi Öu- ba-tö-na tieáp xuùc ñöôïc aùnh saùng cuûa Phaät lieàn heát thoáng khoå. Khi aáy coù vò Thaàn trong nhaø duøng loaïi nöôùc röûa saïch veát thöông vaø cho uoáng thuoác vaøo, thaân theå vò aáy ñöôïc bình phuïc nhö cuõ. Öu-ba-tö-na lieàn ñöùng daäy xuoáng khoûi giöôøng töï tay caàm bình vaøng raéc moät loaïi nöôùc vaøo töøng moùn thöùc aên, saéc höông, muøi vò ñaày ñuû. Ñöùc Phaät thoï thöïc xong röûa tay doïn baùt vaø thuyeát vi dieäu phaùp cho Ma-ha Tö-na. Ngaøi giaûng veà Boá thí, Trì giôùi, quaû baùo Nhaân, Thieân, ñau khoå sinh töû, söï toån haïi cuûa tham duïc, xuaát ly vaø dieät, laïc, möôøi hai nhaân duyeân luaân chuyeån khoâng döøng. Öu-ba-tö-na nghe Phaät daïy ñoaïn tröø ñöôïc xan tham, taät ñoá, ñaéc ñaïo quaû A-na-haøm. Taát caû quyeán thuoäc trong gia ñình ñeàu thoï naêm giôùi. Coøn vò Baø-la-moân xaû ly taø kieán, kính tín Tam baûo, thoï giôùi Öu-baø-taéc. Baáy giôø trong boán hoäi chuùng coù ngöôøi ñaéc quaû Tu-ñaø-hoaøn, coù ngöôøi ñaéc quaû Tö-ñaø-haøm, coù

ngöôøi ñaéc quaû A-na-haøm, A-la-haùn. Coù ngöôøi phaùt ñaïi ñaïo taâm. Taát caû lôùn nhoû ñeàu hoan hyû. Baáy giôø trong chuùng coù ngöôøi khieáp sôï sinh töû, suy nghó raèng: “Ngöôøi phuï nöõ naøy coù moät söùc maïnh nhö theá, laáy thòt nôi thaân mình ñeå cuùng döôøng Sa-moân thaät laø kyø dieäu! Chuùng ta xaû boû laøng xoùm ruoäng vöôøn coù gì laø khoù.” Lieàn sau ñoù, coù moät soá ngöôøi xaû boû laøng xoùm, gia ñình, quyeán thuoäc, xuaát gia caàu ñaïo, sieâng naêng tinh taán, ñoaïn tröø keát laäu thaønh A-la-haùn. Khi aáy moïi ngöôøi ôû trong xoùm laøng aáy tin vaø thöïc haønh Phaät phaùp, löu truyeàn roäng raõi. Nhôø nhaân duyeân naøy moïi ngöôøi coù yù chí vöõng maïnh. Cho ñeán ngöôøi nöõ ñoïc tuïng kinh ñieån, khoâng tieác thaân maïng, ñaéc caùc ñaïo quaû. Huoáng nöõa ñoái vôùi baäc Tröôïng phu caàn phaûi sieâng naêng thöïc haønh ñaïo nghieäp sao maø khoâng thaønh ñaïo quaû ñöôïc. Nhôø nhaân duyeân naøy, caùc thieän nam töû sieâng naêng tu taäp thieän phaùp, khieáp sôï sinh töû, lieàn giaûm tröø bôùt caùc keát söû, xa lìa ñöôïc sinh töû. Tuy raèng vaøo thôøi maït phaùp khoâng theå ñöôïc ñoä thoaùt, nhöng nhôø coâng ñöùc naøy maø nhaän ñöôïc phöôùc ñöùc voâ cuøng. Ñöùc Di-laëc Theá Toân khoâng laâu nöõa, coøn naêm möôi saùu öùc möôøi ngaøn vaïn naêm nöõa seõ ra ñôøi thaønh Phaät. Seõ roäng noùi dieäu phaùp cho caùc ngöôøi. ÔÛ trong ñoù tuøy theo sôû caàu maø thaønh ñöôïc ñaïo quaû Tam thöøa, taát giaûi thoaùt. Taát caû hoäi chuùng ñaûnh leã vaø phuïng haønh. Phaåm 23: XUAÁT GIA COÂNG ÑÖÙC THI-LÔÏI-BAÄT-ÑEÀ Toâi nghe nhö vaày: Moät thuôû noï, Ñöùc Phaät cö nguï ôû vöôøn truùc Ca-lan-ñaø, taïi thaønh Vöông xaù thuoäc nöôùc Ma-giaø-ñaø. Baáy giôø, Ñöùc Theá Toân khen ngôïi veà coâng ñöùc cuûa söï xuaát gia, do nhaân duyeân naøy neân ñöôïc phöôùc raát nhieàu. Neáu cho nam, nöõ, noâ tyø hay daân chuùng hoaëc töï mình xuaát gia vaøo ñaïo thì coâng ñöùc voâ löôïng. Phöôùc baùo cuûa söï boá thí, duø coù höôûng phöôùc möôøi

ñôøi trong trôøi, ngöôøi, qua laïi möôøi coõi cuõng khoâng thuø thaéng baèng coâng ñöùc cho ngöôøi xuaát gia vaø töï mình xuaát gia. Vì sao vaäy? Vì phöôùc baùo boá thí thì coù giôùi haïn, coøn phöôùc xuaát gia thì voâ löôïng voâ bieân. Laïi nöõa, quaû baùo cuûa Trì giôùi, phöôùc baùo coõi trôøi cuûa nhöõng vò Thaàn tieân coù naêm thaàn thoâng, cho ñeán phöôùc baùo cuøng toät cuûa Phaïm thieân ñi nöõa thì ñoái vôùi trong Phaät phaùp, quaû baùo cuûa vieäc xuaát gia laø khoâng theå nghó baøn, cho ñeán ñaït ñöôïc ñaïo quaû Nieát-baøn, neân xuaát gia ñöôïc phöôùc khoâng cuøng taän. Giaû söû coù ngöôøi xaây thaùp baûy baùu cao ñeán coõi trôøi Ba möôi ba, coâng ñöùc cuûa ngöôøi naøy ñaït ñöôïc khoâng baèng coâng ñöùc cuûa ngöôøi xuaát gia. Vì sao vaäy? Vì thaùp baûy baùu thì ngöôøi tham aùc, ngu si ñeàu phaù hoaïi ñöôïc, coøn phaùp xuaát gia thì khoâng ai coù theå huûy hoaïi. Muoán caàu phaùp laønh, ngoaøi phaùp Phaät ra khoâng coøn phaùp naøo thuø thaéng hôn. Nhö coù traêm ngöôøi muø, coù vò thaày thuoác gioûi coù theå trò laønh maét cho hoï, cuøng luùc, taát caû ñeàu ñöôïc laønh; laïi coù traêm ngöôøi khaùc bò xöû toäi moùc maét, gaëp ngöôøi coù theá löïc coù khaû naêng cöùu nhöõng ngöôøi naøy thoaùt khoûi toäi, khieán cho hoï khoâng bò maát maét, phöôùc cuûa hai ngöôøi naøy tuy ñaõ voâ löôïng cuõng khoâng baèng cho ngöôøi xuaát gia vaø töï mình xuaát gia, hai vieäc naøy phöôùc cöïc lôùn. Vì sao? Tuy coù khaû naêng boá thí maét cho hai haïng ngöôøi treân, nhöng ngöôøi boá thí naøy chæ höôûng lôïi ích trong moät ñôøi. Laïi nöõa, taùnh cuûa baép thòt laø taùnh coù tan raõ. Cho pheùp ngöôøi xuaát gia hoaëc töï mình xuaát gia laø laàn löôït daàn daét chuùng sinh muoân kieáp ñaït ñöôïc maét Tueä voâ thöôïng. Taùnh cuûa maét Tueä duø traûi qua bao nhieâu kieáp vaãn khoâng tan raõ. Vì sao? Vì trong phöôùc baùo cuûa trôøi, ngöôøi, chæ ñöôïc töï yù höôûng laïc, coøn phöôùc baùo xuaát gia thì khoâng

cuøng khoâng taän, cho ñeán roát raùo thaønh Phaät. Vì sao vaäy? Vì phaùp xuaát gia dieät tröø quyeán thuoäc cuûa ma, taêng tröôûng haït gioáng Phaät, beû deïp phaùp aùc, nuoâi lôùn phaùp laønh, dieät tröø toäi loãi, daáy khôûi phöôùc nghieäp voâ thöôïng. Cho neân, Ñöùc Phaät daïy: “Coâng ñöùc xuaát gia cao nhö nuùi Tu-di, saâu nhö bieån caû, roäng nhö hö khoâng.” Neáu coù ngöôøi muoán xuaát gia maø tìm moïi caùch ngaên caûn, khieán hoï khoâng ñaït ñöôïc chí nguyeän, ngöôøi naøy toäi raát naëng; nhö ñeâm toái ñen nhö möïc, khoâng theå thaáy gì, toäi baùo cuûa ngöôøi naøy cuõng vaäy, seõ bò ñoïa vaøo ñòa nguïc saâu thaúm, toái ñen laïi khoâng coù maét. Ví nhö traêm doøng soâng suoái… ñeàu ñoå veà bieån caû, toäi baùo cuûa ngöôøi naøy cuõng vaäy, taát caû caùc ñieàu aùc ñeàu chöùa nhoùm ôû ñoù. Nhö nuùi Tu-di ñang böøng chaùy vaøo kieáp Hoûa, khoâng coøn moät thöù gì caû, ngöôøi naøy cuõng vaäy, bò löûa thieâu ñoát trong ñòa nguïc, khoâng bao giôø chaám döùt. Ví nhö thuoác Ca-löu-laâu-eâ-ni, laø loaïi thuoác ñaéng cöïc ñoäc, ñem so saùnh vôùi ñöôøng pheøn, thì quaû baùo thieän, aùc cuûa hai ngöôøi kia cuõng nhö vaäy. Coâng ñöùc khuyeân ngöôøi xuaát gia vaø töï mình xuaát gia raát lôùn, vì ngöôøi xuaát gia duøng Tu-ña-la (Kinh) laøm nöôùc, röûa saïch caùc nhô ueá keát söû, coù coâng naêng dieät tröø khoå sinh töû, laøm nhaân Nieát-baøn; duøng Tyø-ni (Luaät) laøm chaân, böôùc leân ñaát Giôùi thanh tònh; duøng A- tyø-ñaøm (Luaän) laøm maét, nhìn thaáy thieän, aùc ôû

ñôøi, tuøy yù daïo ñi treân con ñöôøng Taùm chaùnh, ñeán thaønh vi dieäu Nieát-baøn. Do vaäy, khuyeân ngöôøi xuaát gia, hoaëc töï mình xuaát gia, duø giaø duø treû, phöôùc ñöùc raát thuø thaéng. Baáy giôø, Ñöùc Theá Toân ñang cö nguï ôû vöôøn truùc Ca-lan-ñaø thuoäc thaønh Vöông xaù. Khi aáy, ôû thaønh naøy, coù tröôûng giaû teân Thi-lôïi-baät-ñeà (Phöôùc Taêng), ñaõ moät traêm tuoåi, khi nghe coâng ñöùc xuaát gia nhieàu voâ löôïng nhö vaäy, lieàn suy nghó: "Hoâm nay, sao ta khoâng xuaát gia tu ñaïo trong Phaät phaùp?" Tröôûng giaû lieàn töø giaõ taát caû vôï con, toâi tôù...: –Ta muoán xuaát gia. Do tröôûng laõo quaù giaø nua, moïi ngöôøi trong nhaø ai cuõng nhaøm chaùn, ñeàu cheâ bai laø voâ duïng, neân khi nghe tröôûng laõo muoán xuaát gia, taát caû ñeàu raát vui möøng noùi: –OÂng neân ñi sôùm ñi, coøn chaàn chôø gì nöõa! Nay laø ñuùng luùc! Thi-lôïi-baät-ñeà lieàn ñi khoûi nhaø, ñeán vöôøn Truùc, muoán dieän kieán Ñöùc Theá Toân ñeå caàu phaùp xuaát gia. Khi ñeán vöôøn Truùc, tröôûng giaû hoûi caùc Tyø-kheo: –Thöa caùc Tyø-kheo, Ñöùc Phaät Theá Toân Ñaïi Tieân, Ñaáng Ñaïi Bi laøm lôïi ích cho trôøi, ngöôøi, nay ñang ôû ñaâu? Caùc Tyø-kheo ñaùp: –Ñöùc Nhö Lai Theá Toân ñaõ ñi giaùo hoùa, laøm lôïi ích ôû nôi khaùc roài, Ngaøi khoâng coù ôû ñaây! Tröôûng giaû laïi hoûi: –Xin hoûi baäc Ñaïi sö Trí tueä Thöôïng tuùc keá vò Phaät laø ai? Caùc Tyø-kheo chæ ñeán Toân giaû Xaù-lôïi-phaát. Tröôûng giaû choáng gaäy ñeán choã Toân giaû Xaù-lôïi-phaát, boû gaäy laøm leã, thöa: –Thöa Toân giaû, cho pheùp con ñöôïc xuaát gia. Toân giaû Xaù-lôïi-phaát nhìn roài nghó: "Ngöôøi naøy quaù giaø, caû ba vieäc ñeàu thieáu: khoâng theå hoïc hoûi, khoâng theå toïa thieàn cuõng khoâng theå giuùp vieäc cho chuùng Taêng", lieàn noùi: –OÂng haõy veà ñi, oâng ñaõ quaù giaø neân khoâng ñöôïc xuaát gia. Tröôûng giaû ñi ñeán Toân giaû Ma-ha Ca-dieáp, Toân giaû Öu-ba-ly, Toân giaû A-naäu-laâu-ñaø... laàn löôït heát naêm traêm ñaïi A-la-haùn. Caùc vò ñeàu hoûi:

–Tröôùc tieân oâng ñaõ ñeán xin vò naøo chöa? Tröôûng giaû ñaùp: –Tröôùc heát, con nghó seõ ñeán xin Ñöùc Theá Toân, nhöng Ngaøi ñaõ ñi hoaèng hoùa, keá ñeán choã Toân giaû Xaù-lôïi-phaát. Caùc vò hoûi: –Toân giaû aáy noùi gì? Tröôûng giaû ñaùp: –Toân giaû aáy noùi ñaõ quaù giaø, khoâng ñöôïc xuaát gia. Caùc Tyø-kheo noùi: –Toân giaû Xaù-lôïi-phaát laø baäc Trí tueä baäc nhaát, coøn khoâng cho pheùp oâng xuaát gia, neân chuùng toâi cuõng khoâng theå cho pheùp oâng xuaát gia ñöôïc! Nhö thaày thuoác gioûi bieát roõ ngöôøi beänh khoâng coøn chöõa trò ñöôïc, thì caùc thaày thuoác khaùc cuõng ñaønh boù tay. Vì bieát chaéc ngöôøi naøy coù töôùng cheát neân Toân giaû Xaù-lôïi-phaát ñaïi trí khoâng chaáp nhaän thì caùc Tyø-kheo khaùc cuõng vaäy, khoâng theå chaáp nhaän. Thi-lôïi-baät-ñeà caàu xin caùc Tyø-kheo nhöng vaãn khoâng ñöôïc xuaát gia, lieàn trôû veà vöôøn Truùc, ñöùng ôû cöûa ngoõ, buoàn raàu khoùc lôùn, than: –Töø khi sinh ra ñeán giôø, ta khoâng gaây tai hoïa gì lôùn, sao laïi khoâng cho pheùp ta xuaát gia? Nhö Öu-ba-ly –ngöôøi hôùt toùc haï tieän, Ni-ñeà –ngöôøi hoát phaân dô, Öông-quaät-ma-la – gieát voâ löôïng ngöôøi, Ñaø-taéc-ky – laø giaëc ñaïi aùc... nhöõng ngöôøi nhö vaäy coøn ñöôïc xuaát gia. Ta coù toäi gì maø khoâng ñöôïc xuaát gia? Khi noùi lôøi naøy, Ñöùc Theá Toân lieàn xuaát hieän tröôùc maët, phoùng ra aùnh saùng lôùn, töôùng toát trang nghieâm, nhö vua Ñeá Thích coù xe cao lôùn baèng baûy baùu ôû coõi trôøi Ñao-lôïi. Ñöùc Phaät hoûi Thi-lôïi-baät-ñeà:

–Vì sao ngöôi khoùc? Tröôûng giaû nghe Phaïm aâm cuûa Phaät, raát ñoãi vui möøng, nhö con gaëp ñöôïc cha, lieàn gieo naêm voùc saùt ñaát, ñaûnh leã Phaät, rôi leä thöa: –Baïch Ñöùc Theá Toân, taát caû chuùng sinh töø ngöôøi gieát ngöôøi, laøm giaëc, noùi doái, cheâ bai, ñeán ngöôøi thaáp heøn... ñeàu ñöôïc xuaát gia, rieâng con coù toäi gì maø khoâng ñöôïc xuaát gia trong Phaät phaùp? Caû nhaø con, töø lôùn ñeán nhoû ñeàu cheâ bai con giaø nua, khoâng coøn duøng con. Nay trong Phaät phaùp, con cuõng khoâng ñöôïc xuaát gia. Giaû söû con trôû veà nhaø thì cuõng khoâng ñöôïc chaáp nhaän, con neân ñi ñaâu? Hoâm nay, con quyeát ñònh töï saùt. Luùc aáy, Ñöùc Phaät baûo Thi-lôïi-baät-ñeà: –Ai coù theå chæ tay leân hö khoâng noùi raèng ngöôøi naøy thì neân xuaát gia, ngöôøi naøy giaø caû khoâng neân cho xuaát gia? Tröôûng giaû baïch Phaät: –Baïch Ñöùc Theá Toân, Ngaøi laø Baäc Phaùp Vöông, ngöôøi ñeä töû Trí tueä baäc nhaát keá tieáp Ngaøi –baäc Ñaïo sö thöù hai cuûa theá gian, Toân giaû Xaù-lôïi-phaát– ñaõ khoâng cho pheùp con ñöôïc xuaát gia trong Phaät phaùp. Baáy giôø, Ñöùc Theá Toân duøng taâm Ñaïi bi, an uûi Phöôùc Taêng, nhö ngöôøi cho töø bi an uûi con hieáu thaûo: –OÂng chôù lo buoàn! Ta seõ cho oâng ñöôïc xuaát gia. Trong ba a-taêng-kyø kieáp, Ta sieâng naêng tu haønh khoå haïnh tu phöôùc caû traêm kieáp, chaúng phaûi Xaù-lôïi-phaát; chaúng phaûi Xaù-lôïi-phaát ñôøi ñôøi tu haïnh khoù, chaët ñaàu khoeùt maét, ñem tuûy naõo, maùu thòt, da xöông, tay chaân, tai, muõi... ñeå boá thí; chaúng phaûi Xaù-lôïi- phaát gieo mình cho hoå ñoùi, nhaûy vaøo haàm löûa, ñoùng ngaøn caây ñinh leân thaân, khoeùt thaân ñoát ngaøn ngoïn ñeøn; chaúng phaûi Xaù-lôïi-phaát ñem nöôùc thaønh, vôï con, noâ tyø, voi ngöïa,

baûy baùu... ñeå boá thí; chaúng phaûi Xaù-lôïi-phaát trong a-taêng-kyø kieáp giöõa cuùng döôøng chín vaïn chín ngaøn chö Phaät, a-taêng-kyø kieáp sau cuõng cuùng döôøng möôøi vaïn chö Phaät Theá Toân, xuaát gia trì giôùi, ñaày ñuû Giôùi ba-la-maät; chaúng phaûi Xaù-lôïi-phaát ñöôïc töï taïi nôi phaùp, thì sao laïi ñöôïc pheùp noùi: “Ngöôøi naøy neân xuaát gia, ngöôøi naøy khoâng neân xuaát gia.” Chæ coù moät mình Ta laø töï taïi ñoái vôùi phaùp. Chæ coù moät mình Ta ñi xe baùu saùu Ñoä, maëc aùo giaùp nhaãn nhuïc, ôû beân goác caây Boà-ñeà, ngoài nôi toøa Kim cang ñeå haøng phuïc ma vöông, chæ coù Ta laø duy nhaát thaønh töïu Phaät ñaïo, khoâng coù ai saùnh baèng. OÂng haõy ñi theo Ta, Ta seõ cho oâng xuaát gia. Ñöùc Theá Toân duøng ñuû lôøi leõ ñeå an uûi nhö vaäy, Phöôùc Taêng döùt saïch lo buoàn, taâm raát hoan hyû, lieàn ñi theo Ñöùc Phaät. Vaøo ñeán tinh xaù, Ñöùc Phaät baûo Toân giaû Ñaïi Muïc- kieàn-lieân: –Haõy xuaát gia cho ngöôøi naøy. Vì sao? Vì chuùng sinh tuøy duyeân maø ñöôïc ñoä. Ngöôøi coù duyeân vôùi Nhö Lai thì ngöôøi khaùc khoâng theå ñoä, ngöôøi khaùc coù duyeân vôùi ngöôøi khaùc thì Nhö Lai khoâng theå ñoä. Ngöôøi coù duyeân vôùi Xaù-lôïi-phaát, Muïc-lieân, Ca-dieáp, A-na- luaät, Kim-tyø-la... thì taát caû ñeä töû khaùc khoâng ai coù theå ñoä, laàn löôït nhö theá, tuøy theo ngöôøi coù duyeân, coøn ngöôøi khaùc thì khoâng theå ñoä. Baáy giôø, Toân giaû Muïc-lieân cuõng suy nghó: “Ngöôøi naøy ñaõ quaù giaø nua, ba vieäc tuïng kinh, ngoài thieàn, giuùp vieäc cho chuùng Taêng ñeàu khoâng theå laøm, nhöng Phaät laø Ñaáng Phaùp Vöông, daïy ta cho xuaát gia, coù lyù naøo daùm laøm traùi?” Toân giaû lieàn cho xuaát gia, thoï giôùi Cuï tuùc. Ngöôøi naøy do ñôøi tröôùc ñaõ gieo troàng nhaân

duyeân neân ñöôïc ñoä, ñaõ nuoát löôõi caâu Phaùp nhö caù nuoát caâu neân chaéc chaén ñöôïc xuaát gia, khoâng nghi ngôø. Tröôûng giaû naøy ñaõ töøng tu taäp caùc coâng ñöùc laønh, ngaøy ñeâm tinh taán tu taäp, ñoïc tuïng Kinh, Luaät, Luaän, thoâng suoát taïng Kinh, nhöng nay do tuoåi quaù cao, khoâng theå theo thôøi cung kính, ngheânh ñoùn, leã baùi, thöa hoûi caùc baäc Thöôïng toïa, caùc Tyø-kheo nhoû tuoåi do xuaát gia tröôùc neân thaønh Thöôïng toïa – thöôøng noùi lôøi gaét goûng. Caùc Tyø-kheo Tröôûng laõo ñoù yû mình haï laïp cao, coù tuïng kinh, hoïc hoûi neân ngaõ maïn töï cao, khoâng cung kính laãn nhau. Tyø-kheo giaø nua naøy suy nghó: “Luùc ta ôû nhaø, caû nhaø ta töø nhoû ñeán lôùn ñeàu laøm ta buoàn phieàn, hoâm nay ñeán ñaây xuaát gia, hy voïng ñöôïc ngôi nghæ thì laïi bò caùc Tyø-kheo nhoû tuoåi naøy chaâm choïc, ta coù toäi gì môùi nhö vaäy, phieàn naõo caøng taêng theâm.” Laïi nghó: “Hoâm nay, ta thaø cheát coøn hôn.” Khi aáy, Phöôùc Taêng ñeán beân bìa röøng, choã doøng soâng lôùn raát saâu, laïi chaûy xieát. Khi ñeán bôø soâng, oâng ta lieàn côûi ca-sa treo treân caønh caây, quyø xuoáng höôùng veà y, khoùc loùc töï phaùt theä nguyeän: –Hoâm nay, con khoâng muoán boû Phaät, Phaùp vaø chuùng Taêng, chæ muoán boû thaân maïng. Thaân con ñaõ ñöôïc ñaép y naøy ñeå boá taùt, trì giôùi, tinh taán tuïng kinh, neáu coù phöôùc baùo thì nguyeän sau khi con boû thaân naøy, ñöôïc sinh vaøo nhaø giaøu coù an laïc, quyeán thuoäc hoøa thuaän, ñoái vôùi phaùp thieän cuûa con, hoï khoâng ngaên caûn, thöôøng ñöôïc gaëp Tam baûo, xuaát gia tu ñaïo; gaëp ñöôïc Thaày hieàn thieän, chæ baøy cho con chöùng ñaéc Nieát-baøn. Phaùt nguyeän xong, Phöôùc Taêng lieàn gieo mình xuoáng choã nöôùc chaûy xieát vaø saâu nhaát cuûa doøng soâng. Baáy giôø, Toân giaû Muïc-lieân duøng Thieân nhaõn quaùn saùt vò ñeä töû giaø nua cuûa mình, xem thöû ñang laøm gì. Toân giaû lieàn thaáy ñeä töû ñang lao mình xuoáng doøng soâng. Trong khoaûnh khaéc, Phöôùc Taêng chöa ñeán maët nöôùc, Toân giaû duøng naêng löïc thaàn thoâng ñöa Phöôùc Taêng trôû laïi beân bôø, roài hoûi: –Naøy Phaùp töû, oâng ñang laøm gì vaäy?

Thi-lôïi-baät-ñeà raát hoå theïn, suy nghó: “Neân traû lôøi theá naøo ñaây! Hoâm nay, ta khoâng neân noùi doái vôùi Thaày. Neáu noùi doái Thaày thì muoân kieáp phaûi chòu toäi veà thieät caên. Laïi nöõa, Hoøa thöôïng cuûa ta thaàn thoâng vi dieäu, duø ta noùi doái thì Thaày cuõng bieát heát. ÔÛ ñôøi, ngöôøi naøo coù trí tueä saùng suoát, taùnh thaät thaø ngay thaúng thì chö Thieân cung kính. Neáu ngöôøi coù trí tueä maø luoân doái traù, duø coù khaû naêng laøm Thaày thì chæ ñöôïc loaøi ngöôøi cuùng döôøng. Neáu ngöôøi khoâng coù trí tueä maø taùnh ngay thaúng, tuy khoâng ñöôïc cuùng döôøng nhöng hoï töï tieán leân baèng ñoâi chaân cuûa mình; neáu ngöôøi ngu si laïi coøn doái traù thì ñoù laø ngöôøi thaáp keùm, xaáu aùc nhaát trong chuùng, giaû söû coù noùi ra ñieàu gì thì moïi ngöôøi ñeàu bieát laø doái traù, roài noùi: ‘Ngöôøi naøy löøa doái, khoâng chaân thaät’, neáu coù noùi thaät ñi nöõa thì cuõng khoâng ai tin. Cho neân, neáu ta noùi doái vôùi Hoøa thöôïng chaúng phaûi laø caùch cuûa ta, maø phaûi noùi söï thaät”, lieàn baïch: –Baïch Thaày, con nhaøm chaùn gia ñình neân xuaát gia, muoán tìm söï nghæ ngôi, nhöng nay laïi khoâng ñöôïc an laïc neân muoán boû thaân maïng naøy. Toân giaû Muïc-lieân nghe xong, lieàn suy nghó: “Ñoái vôùi ngöôøi naøy, neáu ta khoâng ñem vieäc khuûng khieáp cuûa sinh töû ñeå

laøm cho oâng ta sôï haõi thì chaéc khoâng ñaït ñöôïc lôïi ích cuûa vieäc xuaát gia", lieàn baûo: –Nay, ngöôi neân chí taâm naém cheùo y cuûa ta ñöøng buoâng ra. Phöôùc Taêng lieàn laøm theo lôøi Thaày daïy. Nhö taùnh cuûa gioù, duø thoåi raát nheï nhaøng nhöng cuõng khieán nhöõng haït buïi, laù coû bay vuùt leân hö khoâng; cuõng nhö duøng thaàn thoâng ñi laïi trong hö khoâng maø caàm theo moät sôïi loâng thì ñi ñeán ñaâu tuøy yù. Thaàn thoâng cuûa Toân giaû Muïc-lieân cuõng vaäy, gioáng nhö chim Öng maïnh meõ ngaäm con chim nhoû, bay vuùt leân hö khoâng. Trong khoaûnh khaéc co duoãi caùnh tay, Toân giaû bay leân hö khoâng, ñeán beân bôø bieån caû, beân bôø bieån naøy coù moät ngöôøi nöõ môùi qua ñôøi, saéc maët ñeïp ñeõ, thaân töôùng ñoan chaùnh, ñaày ñuû veû ñeïp; thaáy coù moät con truøng boø ra töø mieäng ngöôøi nöõ aáy, roài boø vaøo muõi, chui ra ôû maét, roài boø laïi vaøo tai, Muïc- lieân ñöùng nhìn, nhìn xong, boû ñi. Thi-lôïi-baät-ñeà thöa: –Baïch Hoøa thöôïng, ngöôøi nöõ naøy laø ai maø hình töôùng nhö vaäy? Toân giaû Muïc-lieân ñaùp: –Ñuùng luùc thì ta seõ noùi. Böôùc tieáp vaøi böôùc, Phöôùc Taêng thaáy moät ngöôøi nöõ khaùc vaùc caùi vaïc baèng ñoàng ñang laën huïp döôùi nöôùc, boãng löûa thoåi ñeán laøm nöôùc soâi suøng suïc, coâ ta lieàn côûi aùo töï nhaûy vaøo trong vaïc, toùc, moùng rôi ruïng tröôùc, keá ñeán thòt chín raõ ra lìa khoûi xöông, nöôùc soâi laøm vaêng boä xöông ra ngoaøi, roài gioù thoåi ñeán, laäp töùc trôû laïi thaønh ngöôøi, laïi töï boác thòt maø aên. Thaáy roài, Phöôùc Taêng quaù ñoãi kinh sôï, thöa: –Baïch Hoøa thöôïng, ngöôøi ñoù laø ai maø töï aên thòt cuûa mình vaäy? Toân giaû Muïc-lieân ñaùp: –Ñuùng luùc thì ta seõ noùi. Böôùc tieáp vaøi böôùc, Phöôùc Taêng thaáy moät thaân caây to lôùn, coù raát nhieàu truøng vaây quanh ruùc ræa khaép treân thaân caây, khoâng coù moät choã hôû duø chæ baèng ñaàu caây kim. Khi aáy, coù tieáng gaøo khoùc, la heùt thaát thanh laøm chaán ñoäng khaép nôi nhö tieáng ñòa nguïc. Phöôùc Taêng thöa: –Baïch Hoøa thöôïng, tieáng gheâ sôï naøy laø cuûa ngöôøi naøo vaäy? Toân giaû Muïc-lieân ñaùp: –Ñuùng luùc thì ta seõ noùi.

Tieáp ñeán, coù ngöôøi ñaøn oâng cao lôùn, coù raát nhieàu loaøi thaân ngöôøi ñaàu thuù vaây quanh, caùc quyû thaàn hung döõ, tay caàm cung noû, chóa ba, muõi teân ñoäc… ñaàu muõi nhoïn ñeàu boác löûa tranh nhau baén vaøo ngöôøi ñoù, löûa boác chaùy seùm khaép thaân. Phöôùc Taêng thöa: –Baïch Hoøa thöôïng, ngöôøi naøy laø ai maø chòu khoå ñau, laïi khoâng coù loái thoaùt nhö vaäy? Toân giaû Muïc-lieân ñaùp: –Haõy ôû ñaây, ñuùng luùc thì ta seõ noùi. Laùt sau, coù ngoïn nuùi lôùn, döôùi chaân nuùi toaøn dao, kieám, coù moät ngöôøi nhaûy töø treân nuùi xuoáng, dao ñaâm kieám cheùm, khieán thaân theå tan raõ, lieàn töï gom laïi trôû thaønh thaân nhö cuõ, trôû laïi ñænh nuùi nhaûy xuoáng, nhö laàn tröôùc vaäy, khoâng heà ngöøng nghæ. Thaáy roài, Phöôùc Taêng thöa: –Baïch Hoøa thöôïng, ngöôøi naøy laø ai maø chòu khoå ñau nhö vaäy? Toân giaû Muïc-lieân ñaùp: –Ñôïi moät laùt, ñuùng luùc thì ta seõ noùi. Thöù ñeán, laïi thaáy phía tröôùc maët coù moät ngoïn nuùi xöông söøng söõng, cao baûy traêm do tuaàn, che khuaát aùnh saùng maët trôøi khieán bieån caû toái ñen. Toân giaû Muïc-lieân cuøng ñeä töû ñi kinh haønh treân moät xöông söôøn lôùn nôi nuùi xöông naøy. Phöôùc Taêng suy nghó: "Hieän taïi, Hoøa thöôïng cuûa ta ñang thö thaû, ta coù theå thöa hoûi nhöõng vieäc vöøa roài ñaõ thaáy chaêng?" Nghó xong,

Phöôùc Taêng thöa: –Cuùi xin Hoøa thöôïng giaûng noùi nhöõng söï vieäc vöøa thaáy cho con ñöôïc roõ. Toân giaû Muïc-lieân ñaùp: –Baây giôø ñaõ ñuùng luùc. –Baïch Hoøa thöôïng, ngöôøi nöõ ñaàu tieân con thaáy laø ai vaäy? Toân giaû Muïc-lieân ñaùp: –Naøy Phöôùc Taêng, ñoù laø vôï cuûa Ñaïi Taùt-baït ôû thaønh Xaù-veä, coù nhan saéc tuyeät traàn, ñöôïc choàng yeâu meán. Baáy giôø, Taùt-baït saép ñi bieån, vì quyeán luyeán vôï neân khoâng theå caùch xa, oâng ta lieàn daãn vôï cuøng naêm traêm khaùch buoân leân thuyeàn vöôït bieån. Ngöôøi vôï thöôøng hay trang ñieåm, chaûi chuoát soi göông, do töï thaáy mình xinh ñeïp neân khôûi taâm kieâu maïn, tham ñaém saéc ñeïp cuûa chính mình. Khi aáy, coù moät con ruøa lôùn duøng chaân ñaïp thuyeàn, thuyeàn thuûng roài chìm xuoáng bieån. Taùt-baït, vôï cuøng naêm traêm khaùch buoân ñeàu cheát. Quy luaät cuûa bieån caû laø khoâng dung naïp thaây cheát neân nhöõng con soùng hoaëc Daï- xoa, La-saùt ñaåy taát caû thaây cheát leân bôø. Khi qua ñôøi, chuùng sinh tuøy theo taâm luyeán tieác ñieàu gì thì laäp töùc sinh vaøo nôi aáy. Coù ngöôøi seõ hoûi vaën: “Neáu noùi tham ñaém nôi naøo thì sinh vaøo nôi aáy, vaäy ai öa thích ñòa nguïc môùi bò ñoïa vaøo ñòa nguïc sao?” Neân traû lôøi: “Chuùng sinh naøo troäm caép taøi saûn cuûa Tam baûo, cuûa cha meï, cho ñeán gieát ngöôøi, nhöõng toäi naëng nhö vaäy phaûi bò ñoïa vaøo ñòa nguïc löûa thieâu ñoát. Ngöôøi naøy bò beänh laïnh, beänh phong haøn böùc baùch, lieàn nghó ñeán löûa, muoán ñöôïc vaøo trong löûa. Cöù nghó nhö vaäy, neân khi qua ñôøi bò ñoïa vaøo ñòa nguïc naøy. Ngöôøi naøo troäm caép cuûa caûi vaø ñeøn cuùng Phaät, hoaëc laáy ñeøn, ñuoác, cuûi coû cuûa Taêng, hoaëc phaù hoaïi phoøng nhaø, giaûng ñöôøng cuûa Taêng, hoaëc khi trôøi reùt laïi loät aùo cuûa ngöôøi khaùc, hoaëc yû theá löïc neân khi muøa ñoâng laïnh giaù laáy nöôùc taït leân noâ tyø vaø nhöõng ngöôøi khaùc, hoaëc cöôùp boùc, loät y phuïc cuûa ngöôøi… Nhöõng toäi baùo nhö vaäy phaûi bò ñoïa vaøo ñòa nguïc baêng giaù. Ngöôøi naøy bò beänh noùng böùc baùch neân thöôøng nghó ñeán nhöõng nôi laïnh giaù, khi nhôù nghó nhö vaäy lieàn bò ñoïa vaøo ñòa nguïc naøy. Nhöõng ñòa nguïc Öu-baùt-la, Baùt-ñaàu-ma, Caâu-vaät-ñaàu vaø ñòa nguïc Phaân-ñaø-lôïi cuõng vaäy.

Ngöôøi chòu toäi trong ñòa nguïc baêng giaù naøy, thaân theå laïnh buoát, khoâ cöùng nhö haït ñaäu chaùy seùm, taùn nhoû, tuûy naõo nhö haït gaïo nöùt ra, xöông ñaàu beå vuïn ra traêm ngaøn vaïn phaàn, xöông khaép thaân gaõy naùt nhö muõi teân voùt nhoïn. Ngöôøi naøo tham lam keo kieät, cöôùp giaät thöïc phaåm khieán chuùng sinh cheát ñoùi thì phaûi bò ñoïa vaøo loaøi ngaï quyû, bò beänh “nghòch khí” (ñaày hôi), aên khoâng tieâu. Thaày thuoác khaùm beänh, laáy ñuû loaïi thöùc aên ñeán doã daønh: “Caùi naøy ngon ngoït, thöùc aên naøy ngon, deã tieâu, haõy coá gaéng aên.” Ngöôøi beänh naøy lieàn giaän döõ: “Khuyeân baûo laøm gì, baây giôø ta khoâng muoán nhìn thaáy thöùc aên.” Khi cheát, ngöôøi naøy seõ bò ñoïa vaøo loaøi ngaï quyû. Ngöôøi naøo ngu si, khoâng tin Tam baûo, cheâ bai khinh lôøn ñaïo thì bò ñoïa vaøo loaøi suùc sinh, bò beänh böùc ngaët, chæ ñöôïc naèm co, khoâng ñöôïc naèm ngöûa, naèm nghieâng, khoâng thích lôøi noùi thieän, moïi ngöôøi ñeàu bieát chaéc ngöôøi naøy seõ cheát, lieàn khuyeân baûo: “Ngöôi neân nghe phaùp, thoï trai, giöõ giôùi, seõ ñöôïc thaáy hình töôïng Phaät, thaáy Tyø-kheo Taêng, ngöôi neân boá thí.”

Nhöng ngöôøi naøy khoâng vui veû, nhöõng ngöôøi khaùc laïi coá khuyeân raên nhöng chæ laøm cho ngöôøi naøy taêng theâm yù nghóa xaáu aùc: “Cho ta ñöôïc moät ñieàu nguyeän laø: Khoâng nghe teân Tam baûo, vaø teân caùc coõi laønh, nhaát ñònh khoâng noùi theâm ñieàu gì nöõa!” Khi cheát, ngöôøi naøy bò ñoïa vaøo loaøi suùc sinh. Ngöôøi naøo tu phaùp laønh, gieo troàng nhaân ôû coõi trôøi, coõi ngöôøi thì khoâng bò beänh taät böùc ngaët, khi cheát, taâm hoï khoâng taùn loaïn, nhöõng ngöôøi thaân quyeán bieát ngöôøi aáy saép cheát, lieàn khuyeân baûo: “Ngöôi coù thích nghe phaùp, muoán thaáy hình töôïng Phaät, muoán gaëp Tyø-kheo ñeå nghe kinh khoâng? Ngöôøi coù thích ñöôïc thoï trai giôùi, muoán coù taøi saûn ñeå cuùng döôøng töôïng Phaät khoâng?” Ngöôøi aáy ñeàu ñaùp: “Toát laém!” Laïi baûo: “Cuùng döôøng hình töôïng Phaät thì ñöôïc thaønh Phaät ñaïo, cuùng döôøng Phaùp thì sinh ra baát cöù nôi naøo cuõng ñaït ñöôïc trí tueä saâu xa, thoâng suoát Phaùp töôùng; boá thí cho chuùng Taêng thì ôû ñaâu cuõng coù ñöôïc chaâu baùu, tuøy yù söû duïng, khoâng heà thieáu thoán.” Ngöôøi beänh nghe roài, hoan hyû phaùt nguyeän: “Nguyeän cho toâi sinh ôû choã naøo cuõng thöôøng gaëp ngoâi Tam baûo, nghe phaùp ñöôïc khai ngoä.” Khi qua ñôøi, ngöôøi aáy ñöôïc sinh trong loaøi ngöôøi. Ngöôøi naøo gieo troàng nhaân laønh ñeå caàu sinh leân coõi trôøi, hoaëc boá thí, trì giôùi thanh tònh, öa thích nghe kinh Phaùp, thoï trì möôøi ñieàu thieän thì khi saép qua ñôøi, ñöôïc naèm ngöûa an oån, thaáy hình töôïng Phaät, cung nöõ coõi trôøi vaø ñöôïc nghe aâm nhaïc coõi trôøi, nhan saéc töôi vui, ñöa tay höôùng leân. Khi laâm chung, ngöôøi naøy ñöôïc sinh leân coõi trôøi. Vôï cuûa Taùt-baït naøy do yeâu thích, tham ñaém thaân mình neân khi cheát, phaûi sinh trôû laïi laøm thaân truøng nôi thaân cuõ, khi boû thaân truøng naøy, lieàn bò ñoïa vaøo ñòa nguïc chòu voâ löôïng khoå. Thi-lôïi-baät-ñeà thöa: –Baïch Hoøa thöôïng, coøn ngöôøi phuï nöõ kia sao laïi töï aên thòt mình? Toân giaû Muïc-lieân ñaùp: –Ñoù laø ñöùa tôù gaùi cuûa moät Öu-baø-di ôû nöôùc Xaù-veä. Öu-baø-di naøy thænh moät vò Tyø- kheo trì giôùi thanh tònh ñeán cuùng döôøng thöïc phaåm trong chín möôi ngaøy vaøo muøa haï an cö. Öu-baø-di laáy tieàn cuûa mình xaây phoøng cho vò Tyø-kheo ôû, töï naáu moùn aên ngon tuyeät, cöù ñeán böõa chieàu lieàn sai tôù gaùi böng thöùc aên ñeán cuùng döôøng vò Tyø-kheo. Ñeán choã khuaát, ngöôøi tôù gaùi löïa thöùc aên ngon aên heát, phaàn coøn laïi ñem ñeán cho Tyø-kheo. Daàn daàn, chuû nhaø thaáy toâi tôù saéc maët töôi taén, thaân hình maäp maïp neân nghó laø noù laáy troäm thöùc aên, lieàn hoûi: “Ngöôi coù laáy troäm thöùc aên cuûa Tyø-kheo khoâng?” Ngöôøi tôù gaùi ñaùp: “Thöa chuû nhaân, con cuõng coù loøng tin, chaúng phaûi laø ngöôøi taø kieán thì lyù do gì laïi aên tröôùc vò Tyø-kheo? Khi Tyø-kheo aên xong, coøn dö thöùc aên neân cho con, con môùi aên thöùc aên ñoù. Neáu con aên tröôùc thì theà raèng ñôøi ñôøi con töï aên thòt cuûa con.” Do nhaân duyeân naøy, neân tröôùc tieân, ngöôøi tôù gaùi kia phaûi chòu toäi veà quaû baùo khinh lôøn, sau khi cheát seõ bò

ñoïa vaøo ñòa nguïc lôùn, chòu quaû baùo chính thöùc, ñau khoå voâ cuøng. Phöôùc Taêng laïi thöa: –Baïch Hoøa thöôïng, thaân caây lôùn coù caùc truøng ruùc ræa maø con ñaõ thaáy, laïi phaùt ra tieáng gheâ sôï kia laø ai vaäy? Toân giaû Muïc-lieân baûo: –Ñoù laø Tyø-kheo troâng coi vieäc chuùng Taêng teân Laïi-lôïi-tra. Tyø-kheo naøy töï

yù laáy hoa quaû, thöïc phaåm… cuûa chuùng Taêng cho baïch y neân chòu quaû baùo, sau khi qua ñôøi seõ bò ñoïa vaøo ñòa nguïc lôùn, coøn nhöõng con truøng ruùc ræa aáy chính laø nhöõng ngöôøi ñaõ nhaän vaät cuûa chuùng Taêng. Phöôùc Taêng thöa: –Baïch Hoøa thöôïng, ngöôøi gaøo khoùc thoáng thieát, bò baén teân tôùi taáp, löûa chaùy seùm toaøn thaân laø ai vaäy? Toân giaû Muïc-lieân ñaùp: –Ngöôøi naøy ñôøi tröôùc laøm thôï saên, gieát haïi nhieàu caàm thuù, do toäi naøy neân chòu khoå sôû nhö vaäy, khi cheát bò ñoïa vaøo ñòa nguïc lôùn, traûi qua thôøi gian laâu daøi, khoù thoaùt ra ñöôïc. –Baïch Hoøa thöôïng, ngöôøi töï nhaûy töø treân nuùi cao xuoáng, bò dao kieám ñaâm cheùm, thaân theå tan naùt roài leân nuùi, nhaûy xuoáng laïi laø ai vaäy? Toân giaû Muïc-lieân ñaùp: –Ngöôøi aáy laø moät vò ñaïi töôùng ôû thaønh Vöông xaù, do raát maïnh meõ neân luoân ñi tieân phong, duøng dao kieám ñeå ñaâm cheùm laøm thöông toån muoân loaøi neân chòu quaû baùo naøy, sau khi cheát seõ bò ñoïa vaøo ñòa nguïc lôùn, chòu khoå laâu daøi. Phöôùc Taêng laïi thöa: –Baïch Hoøa thöôïng, coøn nuùi xöông naøy laø ai vaäy? Toân giaû Muïc-lieân ñaùp: –Ngöôi muoán bieát ö? Ñaây chính laø xöông thaân ngöôi ñôøi tröôùc ñoù! Nghe xong, Thi-lôïi-baät-ñeà raát ñoãi kinh sôï, hoaûng hoát toaùt moà hoâi, thöa: –Baïch Hoøa thöôïng, hoâm nay, taâm con taêm toái chöa bieát ñöôïc, xin Thaày noùi roõ ñaày ñuû nhaân duyeân cho con. Toân giaû Muïc-lieân ñaùp: –Söï xoay vaàn cuûa sinh töû khoâng coù bôø beán maø nghieäp baùo thieän aùc thì khoâng heà tan maát, taïo bao nhieâu nghieäp thì chaéc chaén nhaän baáy nhieâu quaû baùo, tuøy theo töøng vieäc laøm. Vaøo ñôøi quaù khöù, ôû Dieâm-phuø ñeà naøy coù moät vò vua teân Ñaøm-ma-baät-ñeà (Phaùp Taêng), öa thích boá thí, trì giôùi, nghe phaùp, coù taâm Töø bi, taùnh khoâng baïo aùc, khoâng laøm toån thöông caùc loaøi vaät, coù ñaày ñuû töôùng cuûa vò quoác vöông, duøng chaùnh phaùp ñeå trò nöôùc suoát hai möôi naêm, luùc raûnh rang trong vieäc nöôùc, vua cuøng ñaùnh baïc vôùi chôi vôùi moïi ngöôøi. Luùc ñoù, coù moät phaïm nhaân phaïm toäi gieát ngöôøi, caùc quan lieàn ñeán taâu: “Taâu ñaïi vöông, beân ngoaøi coù phaïm nhaân phaïm toäi, phaûi trò theá naøo?” Do vua maõi chôi, khoâng suy xeùt maø ñaùp: “Cöù theo phaùp nöôùc maø trò.” Caùc quan caên cöù theo luaät: “Gieát ngöôøi thì phaïm toäi cheát” laäp töùc ñem toäi nhaân ra gieát. Nhaø vua vui chôi xong, beøn hoûi caùc caän thaàn: “Toäi nhaân luùc naõy ñaâu roài, nay traãm seõ xöû.” Caùc quan taâu: “Taâu beä haï, thaàn chieáu theo pheùp nöôùc ñeå trò neân ñem ñi gieát roài.” Nghe xong, nhaø vua baát tænh ngaõ xuoáng ñaát. Caùc caän thaàn laáy nöôùc laïnh röôùi leân maët, hoài laâu vua môùi tænh laïi, lieàn khoùc loùc, noùi: “Cung taàn myõ nöõ, voi ngöïa, baûy baùu, taát caû ñeàu ñang ôû ñaây, chæ coù moät mình ta phaûi ñoïa vaøo ñòa nguïc chòu moïi khoå ñau. Khi ta chöa laøm vua thì cung ñieän naøy coù vua cai trò, chaúng bao laâu ta cheát ñi thì ôû ñaây

cuõng coù vua khaùc tieáp tuïc cai trò, ta xöng laø vua maø gieát ngöôøi thì cuõng nhö vua cuûa boïn Chieân-ñaø-la, khoâng bieát ñôøi ñôøi kieáp kieáp, ta seõ ñi veà ñaâu. Nay ta quyeát ñònh khoâng laøm vua nöõa.” Vua lieàn boû ngai vaøng vaøo nuùi ñeå tu taäp. Khi vua qua ñôøi, sinh laøm con caù Ma- kieät trong bieån caû, thaân lôùn daøi baûy traêm do tuaàn. Caùc ma vaø Ñaïi thaàn töï yû vaøo theá löïc, öùc hieáp

daân chuùng, khieán nhaân daân ly taùn, boùc loät chuùng sinh, khi cheát seõ sinh laøm nhieàu caù lôùn Ma-kieät, coù nhieàu truøng ñeán ruùc ræa thaân, chui vaøo vaûy ñeå aên thòt, nhö nhöõng löôõi caâu moùc vaøo mình, luùc mình caù ngöùa ngaùy, noù coï vaøo nuùi Pha leâ, gieát nhöõng con truøng naùt thaân, maùu chaûy ñoû ngaàu trong bieån caû traêm daëm, vì toäi naøy neân khi cheát, bò ñoïa vaøo ñòa nguïc lôùn. Khi caù Ma-kieät nguû moät giaác laø moät traêm naêm, tænh giaác, chuùng quaù ñoùi khaùt neân haù mieäng lôùn ñeå nöôùc bieån chaûy vaøo, nhö chaûy vaøo soâng lôùn. Baáy giôø, coù naêm traêm khaùch luoân ñi bieån tìm chaâu baùu, gaëp luùc caù haù mieäng lôùn neân thuyeàn troâi thaät nhanh vaøo trong mieäng caù, moïi ngöôøi quaù kinh sôï neân khoùc loùc gaøo theùt, coù ngöôøi noùi: “Hoâm nay ta chaéc chaén seõ bò cheát”, ngöôøi khaùc thì cung kính; hoaëc xöng danh hieäu Phaät, Phaùp vaø Taêng; hoaëc goïi teân chö Thieân, Thaàn soâng, Thaàn nuùi, cha meï, anh em, baø con…: “Hoâm nay laø laàn cuoái cuøng chuùng ta ñöôïc nhìn thaáy Dieâm-phuø-ñeà, chaéc vónh vieãn khoâng thaáy nöõa!” Khi thuyeàn saép tôùi mieäng caù Ma-kieät, moïi ngöôøi ñoàng thanh nieäm: “Nam-moâ Phaät!” Nghe tieáng nieäm Phaät, caù lieàn ngaäm mieäng laïi, nöôùc bieån ngöøng chaûy, taát caû khaùch buoân nhö töø coõi cheát trôû veà. Do bò ñoùi khaùt giaøy voø neân caù lieàn cheát, ñöôïc sinh trong thaønh Vöông xaù. Daï-xoa, La-saùt lieàn vôùt caù leân, ñeå treân bôø bieån, traûi qua nhöõng ngaøy möa naéng, thòt ñaõ tieâu taùn, chæ coøn xöông, chính laø nuùi xöông naøy. Naøy Phöôùc Taêng, vua Phaùp Taêng thuôû ñoù nay chính laø oâng, do toäi gieát ngöôøi neân ñoïa laøm caù Ma-kieät ôû bieån caû naøy. Hoâm nay ñaõ ñöôïc laøm thaân ngöôøi, sao oâng khoâng nhaøm chaùn sinh töû? Neáu oâng cheát ôû ñaây thì seõ bò ñoïa vaøo ñòa nguïc, muoán ra khoûi cuõng thaät khoù.” Khi aáy, thaáy thaân cuõ cuûa mình, ñöôïc nghe Thaày thuyeát giaûng xong, Phöôùc Taêng raát sôï sinh töû, lieàn ghi nhôù thöù lôùp caùc phaùp tu, chuù taâm giöõ yù, quaùn saùt thaân cuõ cuûa mình, hieåu roõ phaùp voâ thöôøng, nhaøm chaùn sinh töû, tröø saïch caùc keát söû, laäu hoaëc, chöùng ñaéc quaû vò A-la-haùn. Toân giaû Muïc-lieân hoan hyû, noùi: –Phaùp töû, hoâm nay, vieäc neân laøm oâng ñaõ laøm xong, luùc ñeán ñaây, oâng ñaõ nöông vaøo thaàn löïc cuûa ta maø ñeán, baây giôø oâng coù theå töï duøng thaàn löïc cuûa mình maø ñi. Baáy giôø, Toân giaû Muïc-lieân bay leân hö khoâng, Thi-lôïi-baät-ñeà bay theo sau Hoøa thöôïng, nhö chim con bay theo meï, cuøng trôû veà Truùc laâm. Luùc naøy, caùc Tyø-kheo treû tuoåi chöa bieát Phöôùc Taêng ñaéc ñaïo neân vaãn chaâm choïc nhö tröôùc. Do taâm ñaõ ñieàu thuaän, Thi-lôïi-baät-ñeà vaãn giöõ oai nghi ñónh ñaïc, yeân laëng khoâng phaân traàn. Ñöùc Phaät bieát vieäc naøy, vì muoán hoä trì caùc Tyø-kheo khoâng ñeå hoï khôûi nghieäp aùc, cuõng muoán hieån baøy ñöùc cuûa Tyø-kheo giaø naøy neân ôû trong ñaïi chuùng, Ngaøi goïi: –Phöôùc Taêng, haõy ñeán ñaây! Hoâm nay, oâng ñaõ ñeán beân bôø bieån sao? –Baïch Ñöùc Theá Toân, thaät con coù ñeán. –OÂng coù theå trình baøy laïi nhöõng ñieàu ñaõ thaáy khoâng? Tyø-kheo Phöôùc Taêng baïch Phaät ñaày ñuû veà nhöõng ñieàu ñaõ thaáy. Ñöùc Phaät daïy: –Laønh thay! Laønh thay! Naøy Phöôùc Taêng, nhöõng ñieàu oâng thaáy ñeàu laø söï thaät. Hoâm nay, oâng ñaõ xa lìa khoå sinh töû, ñaït ñöôïc an vui cuûa Nieát-baøn, xöùng ñaùng thoï nhaän taát caû söï

cuùng döôøng cuûa trôøi, ngöôøi, nhöõng vieäc cuûa Tyø-kheo phaûi laøm, oâng ñaõ laøm ñaày ñuû. Nghe lôøi Phaät daïy, caùc Tyø-kheo treû tuoåi raát lo sôï, hoái haän: “Ñaây laø baäc Hieàn thieän

trí tueä, chuùng ta khoâng coù trí tueä, duøng taâm aùc chaâm choïc, theá naøo chuùng ta cuõng nhaän laáy quaû baùo cuûa toäi naøy!” Caùc Tyø-kheo treû tuoåi lieàn töø choã ngoài ñöùng daäy, ñi ñeán choã Tyø-kheo Phöôùc Taêng, gieo naêm voùc saùt ñaát, thöa: –Caùc baäc Thieän nhaân xuaát hieän thì taâm Bi cuõng phaùt sinh theo; cuõng vaäy, hoâm nay Ñaïi ñöùc sinh khôûi thì taâm Bi cuõng phaùt sinh. Cuùi xin Ñaïi ñöùc thöông xoùt chuùng toâi maø nhaän lôøi saùm hoái loãi laàm. Phöôùc Taêng ñaùp: –Ñoái vôùi caùc vò, luùc naøo toâi cuõng coù taâm thieän ñeå tieáp nhaän lôøi saùm hoái loãi laàm. Thaáy caùc Tyø-kheo treû tuoåi coøn sôï haõi, Phöôùc Taêng lieàn thuyeát phaùp. Caùc Tyø-kheo nghe xong, laäp töùc nhaøm chaùn phaùp sinh töû, sieâng naêng tu taäp, döùt saïch keát söû, laäu hoaëc chöùng ñaéc ñaïo quaû A-la-haùn. Do nhaân duyeân naøy, tieáng khen veà Phöôùc Taêng vang khaép thaønh Vöông xaù, moïi ngöôøi ñeàu noùi: –Laï thay! Thaät laø ñaëc bieät! Tröôûng giaû trong thaønh naøy giaø nua khoâng theå töôûng, nay xuaát gia trong Phaät phaùp laïi ñöôïc thaønh ñaïo, laïi thuyeát phaùp vi dieäu hieám coù nhö vaäy! Baáy giôø, moïi ngöôøi trong thaønh ñeàu phaùt taâm thanh tònh, coù ngöôøi cho pheùp nam, nöõ, noâ tyø, daân chuùng xuaát gia, hoaëc töï mình xuaát gia, taát caû ñeàu hoan hyû, cuøng khuyeán khích nhau xuaát gia. Do nhaân duyeân naøy neân noùi coâng ñöùc xuaát gia thaät voâ löôïng voâ bieân. Phöôùc Taêng moät traêm tuoåi môùi xuaát gia maø thaønh töïu caùc coâng ñöùc lôùn lao nhö vaäy, huoáng laø nhöõng ngöôøi treû tuoåi, muoán caàu quaû baùo lôùn thuø thaéng vi dieäu thì neân sieâng naêng tu theo phaùp xuaát gia ñeå hoïc ñaïo.

Nguồn: Giảng Sư (giangsu.io.vn) — văn bản trích từ kho sách cổ và kinh điển.